

Затверджено
Вченою радою
Інституту інформаційних технологій
і засобів навчання НАПН України
від 28 серпня 2017 р., протокол № 7
(зі змінами, внесеними згідно з рішенням
Вченої ради ІТЗН НАПН України
від 30 серпня 2021 р., протокол № 8)
Директор _____ В.Ю. Биков

ПОЛОЖЕННЯ
про визнання результатів навчання, отриманих у формальній,
неформальній та інформальній освіті,
в Інституті інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України

1. Загальна частина

1.1. Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (далі – Положення) визначає порядок визнання результатів навчання для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Інституті інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України (далі – Інститут), набутих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті.

1.2. Положення розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України та інших відповідних нормативно-правових актів України та Інституту.

1.3. У цьому Положенні основні поняття вживаються у таких визначеннях:

Формальна освіта – це освіта, яка здобувається за освітніми програмами відповідно до визначених законодавством рівнів освіти, галузей знань, спеціальностей (професій) і передбачає досягнення здобувачами освіти визначених стандартами освіти результатів навчання відповідного рівня освіти та здобуття кваліфікацій, що визнаються державою.

Неформальна освіта – це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій. Види неформальної освіти: професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, професійні стажування тощо.

Інформальна освіта (самоорганізована освіта, самоосвіта) – це освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям. Це освіта цілеспрямована і спланована, але не інституціоналізована, тобто менш організована, ніж формальна і неформальна освіта.

Перезарахування кредитів – процес визнання кредитів, присвоєних в іншому закладі вищої освіти (далі – ЗВО) або науковій установі.

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми (програмні результати навчання) або окремих освітніх компонентів. Результати навчання та компетентності, необхідні для присудження освітніх та/або присвоєння професійних кваліфікацій, можуть досягатися та здобуватися у системі формальної, неформальної чи інформальної освіти.

Форми визнання результатів навчання: *сертифікація* (елемент формальної освіти, який є офіційним визнанням інституційного набуття освіти через отримання диплома чи сертифіката, який видається певним ЗВО або науковою установою); *валідація* (означає визнання компетенцій і знань, отриманих людиною незалежно від місця і форми, часу їх набуття); *ідентифікація* (процес, який фіксує та відображає результати навчання дорослої людини і не завершується отриманням формального сертифіката чи диплома, але створює підґрунтя для такого формального визнання).

Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в Інституті шляхом валідації.

2. Порядок та процедура визнання результатів навчання, отриманих у формальній освіті

2.1. Визнання результатів навчання шляхом перезарахування кредитів та результатів навчання, отриманих у формальній освіті, можливе:

- під час переведення аспіранта з іншого ЗВО або наукової установи;
- під час поновлення аспіранта на навчання до Інституту;
- за результатами навчання в рамках програм академічної мобільності;
- за результатами навчання, здобутими з використанням елементів дуальної освіти;
- під час здобуття освітніх та наукових ступенів у двох і більше ЗВО або наукових установах.

2.2. Підстава для визнання результатів навчання – це надана аспірантом академічна довідка, завірена у встановленому порядку, індивідуальний навчальний план.

Перезарахування результатів навчання з освітніх компонентів (навчальних дисциплін) проводиться на підставі порівняння навчальних планів та освітніх програм відповідної спеціальності, а також академічної довідки та індивідуального навчального плану, які подає аспірант.

2.3. Рішення щодо визнання періодів навчання та зарахування залікових кредитів, отриманих у формальній освіті, приймає створена наказом директора Інституту комісія, до складу якої можуть входити заступник директора з наукової роботи, гарант освітньо-наукової програми, в.о. завідувача аспірантури та докторантури, завідувачі відділів Інституту, інші співробітники Інституту, які є викладачами освітніх компонентів освітньо-наукової програми.

2.4. Комісія може рекомендувати: повне визнання, обмежене визнання та невизнання.

2.4.1. Повне визнання рекомендується у разі, коли вивчений в іншому ЗВО або науковій установі освітній компонент входить до навчального плану підготовки докторів філософії в Інституті та збігається в кількості кредитів, формі контролю або має несуттєві відмінності, а також близький за обсягом і змістом (не менше ніж 75%).

У цьому випадку комісія рекомендує здійснити перезарахування результатів вивчення освітнього компонента з переведенням кількості балів (оцінки), отриманої за результатами попереднього навчання, до оцінки за шкалою, прийнятою в Інституті.

2.4.2. Обмежене визнання рекомендується в тому випадку, коли освітній компонент, вивчений в іншому ЗВО або науковій установі, визнається, але не повністю, і за деякими темами необхідно додатково проводити переатестацію. У цьому разі перезарахування освітнього компоненту може виконуватися за результатами виконання індивідуального завдання, проходження тестування або співбесіди.

2.4.3. Не визнаються результати навчання та не присвоюються залікові кредити за освітній компонент, що не забезпечує виконання вимог відповідної освітньо-наукової програми щодо формування запланованих компетентностей, знань і умінь. У випадку наявності неперезархованих освітніх компонентів формується академічна різниця або академічна заборгованість. У випадку наявності академічної різниці або академічної заборгованості аспірант звертається із заявою на ім'я директора Інституту з проханням про її ліквідацію.

3. Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті

3.1. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що аспірант досяг результатів навчання, передбачених освітньо-науковою програмою, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), які передбачені програмою навчальної дисципліни.

3.2. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, розповсюджується на обов'язкові та вибіркові дисципліни навчального плану освітньо-наукової програми.

3.3. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність не підтвердження аспірантом результатів такого навчання.

3.4. У межах навчального року Інститут може визнати результати навчання, набуті в неформальній та/або інформальній освіті, в обсязі не більше як 10% загального обсягу кредитів, передбачених освітньо-науковою програмою.

3.5. Не здійснюється визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті до початку навчання за певним освітнім компонентом.

4. Порядок та процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті

4.1. Для валідація результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, аспірант звертається із заявою на ім'я директора Інституту з проханням про визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті.

У разі наявності в аспіранта результатів навчання з освітнього компоненту, які він набув/виконав самостійно протягом інформальної освіти, він вказує це в заяві з проханням призначити позачерговий підсумковий контрольний захід та надає резюме з відповідною інформацією.

4.2. Наказом директора створюється комісія, яка розглядає підтверджувальні документи і проводить підсумковий контрольний захід, а також визначає термін, до якого потрібно завершити процедуру визнання результатів навчання. До складу комісії обов'язково входить викладач освітнього компоненту, з якого аспірант просить визнати результати навчання. Також до складу комісії можуть входити заступник директора з наукової роботи, гарант освітньо-наукової програми, в.о. завідувача аспірантури та докторантури, завідувачі відділів Інституту, інші співробітники Інституту.

4.3. Присутність аспіранта на засіданнях комісії обов'язкова.

4.4. Комісія розглядає надані документи, проводить аналіз їх відповідності програмі освітнього компонента (навчальної дисципліни), проводить співбесіду з аспірантом та ухвалює одне з рішень:

- не визнавати результати, набуті під час неформального та/або інформального навчання;
- визнати результати, набуті під час неформального та/або інформального навчання та зарахувати їх як семестрову атестацію з відповідного освітнього компонента;
- частково визнати результати, набуті під час неформального та/або інформального навчання та зарахувати їх як поточну атестацію з відповідного змістовного модуля навчальної дисципліни (освітнього компонента);
- призначити вид підсумкового оцінювання відповідно до зазначеного у навчальному плані для освітнього компоненту, що може бути перезарахований.

4.5. Комісія визначає метод оцінювання результатів навчання відповідно до програми навчальної дисципліни, з якої аспірант просить визнати результати навчання. Аспіранта ознайомлюють з програмою навчальної дисципліни та переліком питань, які виносяться на підсумкове оцінювання. Також аспірант має бути ознайомлений із критеріями оцінювання та правилами оскарження результатів.

Комісія надає аспіранту до 10 робочих днів для підготовки до підсумкового контролю (з кожного освітнього компонента признається окремий підсумковий контроль) та до 20 робочих днів для виконання обраної ним теми/варіанту індивідуального завдання (за необхідності). Термін підготовки обговорюється з аспірантом.

4.6. За результатами підсумкового контролю комісія виставляє семестрову атестацію з відповідного освітнього компонента. Якщо здобувач отримав менше ніж 60 балів, то результати навчання, набуті у неформальній та/або інформальній освіті, не валідуються.

4.7. За результатами валідації комісія формує протокол, у якому міститься висновок стосовно визнання чи не визнання результатів навчання, отриманих під час неформальної та/або інформальної освіти.

4.8. У разі перезарахування освітнього компонента готується витяг з протоколу, в якому вказується: назва освітнього компонента, загальна кількість кредитів/годин, бали та підстава для перезарахування.

Аспірант звільняється від вивчення перезарахованого освітнього компонента в наступному семестрі.

4.9. У разі перезарахування лише окремого змістовного модуля/модулів навчальної дисципліни аспірант звільняється від виконання відповідних завдань, отримуючи за них максимальний бал, і це обов'язково враховується викладачем під час вивчення аспірантом дисципліни, а також виставлення підсумкової оцінки з освітнього компонента.

4.10. У разі негативного висновку комісії щодо визнання результатів навчання, набутих під час неформальної та/або інформальної освіти, аспірант має право звернутися з апеляційною заявою на ім'я директора Інституту.

4.11. Наказом директора Інституту створюється апеляційна комісія, яка за результатами розгляду скарги, приймає рішення про повне або часткове задоволення скарги чи про залишення поданої скарги без задоволення, призначення повторної атестації.

Рішення апеляційної комісії є остаточним.

5. Прикінцеві положення

5.1. Дане Положення затверджується рішенням вченої ради Інституту та набуває чинності з моменту підписання його директором Інституту.

5.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться та затверджуються вченою радою Інституту у тому ж порядку, що й саме Положення.